

Духовна фортеця українця
Жовтоводський промисловий коледж ДНУ імені Олеса Гончара
Пікалова Катерина Андріївна , н.к.- Савенко О.Д.

Проблеми буття української мови нині залишаються, вони актуальні, й тривожні, незважаючи на державне утвердження української нації.

Тому небайдужість, стурбованість мовними питаннями спонукали мене до написання цієї науково-дослідної роботи, в якій я намагалась довести, що духовною фортецею українця є мова, яку народ повинен оберігати пильніше й відчайдушніше, ніж свої кордони.

Бо втративши кордон чи державність народ завжди має можливість їх відновити, а мови не відновити ніколи: ***вона втратиться навіки-вічні.***

Моя робота складається з трьох розділів:

I розділ - Вступ.

Мовна політика сучасної Української держави. Політичний аспект мови.

В цьому розділі я зазначила, що наша мова – одна з найполітичніших мов світу: від кінця XIV до кінця XXст.

Мова – це влада санкціонована Богом. Віддамо цю владу – віддамо національне буття.

Мовна політика – це змагання за людську душу або ж система державних заходів для перетворення мови на перший і останній бастион захисту її інтересів.

Мовна політика – це боротьба за владу над людським мисленням і світоглядом.

II розділ - Основна частина.

Духовна фортеця українця.

Куди увійшли такі питання:

Життя духовного основа.

Не замулювати джерела.

За що вбивають нашу мову?

Літературна мова і суржик.

Мова сучасної молоді та інші...

В другій частині свого дослідження я намагалась довести, що мова – це духовна фортеця українця.

І в зв'язку з цим звертаюсь до історії України. протягом трьох століть були проголошені десятки державних актів і постанов як з боку царської влади – відкритих і неприхованих, - так і з боку радянської влади – хитріших і завуальованих, котрі мали одну мету :

обмежити, заборонити і знищити українську культуру, мову тощо.

Україна після цих страшних ударів, які не кожна нація може витримати, зазнала колосальних втрат, та, на щастя, все це витримала.

Мова – це не лише Божий дар для кожного з нас. Це одне з прагнень людини на землі – берегти і розумно послуговуватися цим космічним даром.

Без повсякденної підтримки української мови, культури, книгодрукування, без створення високоякісного українського інформаційного простору дуже важко говорити про незалежність України, її авторитет.

Від державної політики, від зусиль кожної людини залежить доля української мови.

Як наголошував незабутній Олесь Гончар:

«Мова народу – це найбільший національний скарб, і ми всі маємо його оберігати, в тому числі й авторитетними державними заходами».

Маємо прислухатися до цієї думки.

Сьогодні в обіг увійшли такі поняття, як ***«мовна особистість»***,

«мовна поведінка»,

«мовне середовище»,

«мовний етикет»,

«мовна культура».

Культура мови тісно пов'язана з уживанням призабутих, штучно вилучених слів, що їх Іван Огієнко називав **«скарбом споконвічним»**.

Маємо повертати ці слова в активний запас, пильно розрізняючи так звану чисту лексику, штучно нав'язувану деякими авторами («штрикавка» замість «шприц» та ін.)

Надія нації, що гризе граніт науки, теж не пасе задніх: студент знає, що йому не треба напружатись ^(вчитись) над підручником, щоб препод ^(викладач) не завалив ^(не поставив двійки) на іспиті.

Тож кожен сподівається на шару^(везіння) .

Усталені вирази, які, хоч-не-хоч, увійшли до загального вжитку:

«випасти в осад»,

«ганяти панти»,

«я гребу»,

«зносить кришу»,

«не треба ля-ля».

Складається враження, що в гонитві «за крутизною», незвичайністю й модою, ми, молоде покоління, втрачаємо відчуття спорідненості з власним народом, його історією й духовністю.

Нині, на превеликий жаль, існує загроза українській мові не з боку якихось заборон чи утисків, а з боку носіїв, які бездумно засмічують її мішаниною російсько-українсько-англійських слів, так званим «суржиком».

Мовлення - це, насамперед, - мислення.

« Що багатша думка, - то багатша мова», - так коротко і глибоко, як справжній мислитель, висловився поет Максим Рильський.

«Ми не повинні стати народом суржикової мови...» - застерігав Олесь Гончар.

Грамотність – не розкіш, а перша потреба. Не випадково, елліном міг називатися незалежно від етнічного походження лише той, хто знав напам'ять твори Гомера, відвідував театр і бездоганно писав грецькою мовою.

Для культурної людини не тільки російська, але й будь-яка інша мова – це великий інтелектуальний запас, не бар'єр, а додаткова можливість збагнути власну, рідну мову на вищому рівні.

Однак не можна без тривоги спостерігати реальний стан української мови, що його представляє вулиця, транспорт, шкільні та студентські коридори, бо перенаситили свою мову словами: **супер, клас, муть,**

капець, хана, лафа,

кайф, прикол, нехіло,

ульот, офігенно...

Такі суб'єкти мабуть, забули українські слова-відповідники:

***прекрасно, дивовижно, незрозуміло,
дуже погано, недобре,
за дарма, чудово, жарт...***

Це приклад катастрофічної деградації в мовленнєвому розвитку деяких представників вітчизняної молоді.

Ці сленгові слова і жаргонізми – не моя фантазія – це реалії сучасного життя молоді.

А різноманіття слів, якими охрестили грошові знаки , просто вражає:

мани, бабло, бабки, бабоси, байті, лаве (до того ж, їх можна башляти, тирити, відсьюгувати).